

PEDIATRIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Neurologii Dziecięcej i Chorób Rzadkich WUM, Al. Żwirki i Wigury 63a, 02 – 091 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. med. Krystyna Szymańska
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Krystyna Szymańska; krystyna.szymanska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med Małgorzata Bilka tel. 22 317 96 75; malgorzata.bilka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n.med. Krystyna Szymańska; krystyna.szymanska@wum.edu.pl Dr n.med. Małgorzata Bilka; malgorzata.bilka@wum.edu.pl Dr n.med. Elżbieta Sołowiej; elzbieta.solowiej@wum.edu.pl Lek. Michał Zawadka; michal.zawadka@wum.edu.pl Lek. Michał Kasperowicz; michal.kasperowicz@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	rok III, semestr VI	Liczba punktów ECTS	3,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10	0,4
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)		30	1,2
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		35	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	uzyskanie przez studentów podstawowych wiadomości i umiejętności w zakresie pediatrii
C2	zapoznanie się z metodami badania ogólnolekarskiego, objawami i zasadami leczenia podstawowych schorzeń wieku dziecięcego
C3	zapoznanie się z zagadnieniami dotyczącymi rozwoju dziecka oraz organizacją opieki pediatrycznej w Polsce

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym, w tym stosunki topograficzne między poszczególnymi narządami, wraz z mianownictwem anatomicznym, histologicznym i embriologicznym;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

A.W3.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym, ze szczególnym uwzględnieniem głowy i szyi;
A.W4.	rolę układu nerwowego w funkcjonowaniu poszczególnych narządów;
B.W4.	budowę i funkcje ważnych związków chemicznych występujących w organizmie ludzkim, w szczególności właściwości, funkcje, metabolizm i energetykę reakcji białek, kwasów nukleinowych, węglowodanów, lipidów, enzymów i hormonów;
B.W5.	zasady gospodarki wapniowej i fosforanowej;
B.W16.	kliniczne zastosowanie zasad genetyki;
B.W21.	zasady metabolizmu i żywienia;
C.W12.	patomechanizm wybranych chorób uwarunkowanych nadwrażliwością, autoimmunizacyjnych i z niedoboru odporności;
D.W14.	zasady funkcjonowania interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego;
E.W5.	podstawowe metody badania lekarskiego i rolę badań dodatkowych w rozpoznawaniu, monitorowaniu, rokowaniu i profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich oddziaływania na tkanki jamy ustnej;
E.W6.	etiopatogenezę i symptomatologię chorób układu oddechowego, krążenia, krwiotwórczego, moczowo-płciowego, immunologicznego, pokarmowego i ruchu oraz gruczołów dokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób, których objawy występują w jamie ustnej;
E.W12.	objawy ostrych chorób jamy brzusznej, zatrucia, zakażenia i posocznicy;
E.W13.	objawy kliniczne, leczenie oraz profilaktykę zakażeń przenoszonych drogą kropelkową;
E.W14.	objawy wirusowego zapalenia wątroby, zakażenia wirusem HIV i zespołu nabytego upośledzenia odporności (AIDS), chorób zakaźnych i pasożytniczych;
E.W15.	zasady uodparniania przeciw chorobom zakaźnym występującym u różnych grup pacjentów;
E.W16.	objawy chorób skóry, ze szczególnym uwzględnieniem dermatoz z możliwą symptomatologią w jamie ustnej;
E.W22.	zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w nowotworach głowy i szyi;
E.W26.	stany zagrożenia życia;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U2.	interpretować wyniki badań mikrobiologicznych, serologicznych i antybiogramu;
D.U4.	dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego
D.U6.	nawiązać z pacjentem i jego rodziną kontakt służący budowaniu właściwej relacji;
E.U1.	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób;
E.U3.	planować postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w przypadku najczęstszych chorób;
E.U4.	interpretować wyniki badań laboratoryjnych;
E.U5.	identyfikować prawidłowe i patologiczne struktury i narządy w dodatkowych badaniach obrazowych (RTG, USG i tomografia komputerowa – CT);
E.U9.	rozpoznać ryzyko zagrożenia życia;

E.U13.	rozpoznawać choroby jamy nosowo-gardłowej, ich etiologię i patomechanizm;
E.U19.	diagnozować choroby przebiegające z powiększeniem węzłów chłonnych szyi i okolicy podżuchwowej oraz choroby zakaźne, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w obrębie jamy ustnej;

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	-
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	-
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	-

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	W 1 - Wykład 1 - Etapy rozwoju fizjologicznego dzieci (tematyka wykładu obejmuje kamienie milowe rozwoju dziecka w pierwszych latach życia z uwzględnieniem rozwoju ruchowego, rozwoju mowy)	A.W1., A.W4., E.W5., E.W6., E.W12.,
	W 2 – Wykład 2 - Podstawowe objawy chorobowe u dzieci (tematyka wykładu obejmuje problematykę najczęstszych objawów towarzyszących infekcjom, tematykę chorób wieku dziecięcego)	E.W5., A.W4.
	W 3 – Wykład 3 - Przyczyny i postępowanie w drgawkach u dzieci (tematyka wykładu obejmuje problematykę drgawek gorączkowych, ich klasyfikację, postępowanie w czasie napadu)	
	W 4 – Wykład 4 - Stany zagrożenia życia u dzieci (tematyka wykładu obejmuje najnowsze wytyczne prowadzenia RKO u dzieci)	E.W26., E.W12., E.W5.
	W 5 – Wykład 5 - Najczęstsze wady wrodzone u dzieci (tematyka wykładu obejmuje problematykę diagnostyki genetycznej, najczęstszych wad wrodzonych i zespołów genetycznych u dzieci)	A.W1., A.W4., B.W16.
	W 6 - Wykład 6 - Najczęstsze zaburzenia metaboliczne u dzieci (tematyka wykładu obejmuje problematykę wczesnych objawów najczęstszych zaburzeń metabolicznych u dzieci oraz prowadzenia ich diagnostyki, skryningu, możliwości leczenia)	B.W4., B.W16.,
	W 7 – Wykład 7 - Nowotwory wieku dziecięcego (tematyka wykładu	E.W22., E.U19.,

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	obejmuje czerwone flagi tj. objawy wskazujące na procesy rozrostowe, ich rodzaje, możliwości diagnostyki i leczenia) W 8 – Wykład 8 - Najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego (tematyka wykładu obejmuje najczęstsze choroby wirusowe i bakteryjne wieku rozwojowego) W 9 – Wykład 9 - Szczepienia ochronne u dzieci (tematyka wykładu obejmuje zasady uodparniania w tym aktualny kalendarz szczepień) W10 – Wykład 10 - Zasady prawidłowego żywienia dzieci (tematyka wykładu obejmuje żywienie małych dzieci, znaczenia karmienia piersią oraz problematykę alergii i jej zapobiegania)	E.W6., E.W13., E.W14. E.W15. B.W21.
Seminaria	S1 – Seminarium 1 - Informacje na temat organizacji zajęć, wymaganych podręczników, zasad i terminów zaliczenia przedmiotu, informacja na temat sposobu oceniania właściwej postawy studenta uczestniczącego w zajęciach Wprowadzenie do badania podmiotowego i przedmiotowego niemowlęcia i małego dziecka S2– Seminarium 2 - Opóźnienie rozwoju psychoruchowego u dzieci: (tematyka obejmuje przyczyny, rozpoznawanie, zasady postępowania) S3 – Seminarium 3 - Zakażenie układu oddechowego u dzieci (tematyka seminarium obejmuje zasady rozpoznawania i leczenia infekcji dróg oddechowych) S4 – Seminarium 4 - Skazy krwotoczne u dzieci (tematyka obejmuje najczęstsze wrodzone skazy krwotoczne, zasady postępowania diagnostycznego i leczniczego) S5– Seminarium 5 - Neuroinfekcje u dzieci (tematyka obejmuje problematykę związaną z infekcjami ośrodkowego układu nerwowego, zasadami rozpoznawania i leczenia) S6 – Seminarium 6 - Zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej u dzieci (objawy, przyczyny, rozpoznawanie i leczenie zaburzeń u dzieci) S7 – Seminarium 7 - Nowotwory głowy i szyi u dzieci (tematyka obejmuje symptomatologię, metody diagnostyczne najczęstszych nowotworów w obrębie głowy i szyi) S8 – Seminarium 8 - Autyzm i inne zaburzenia psychiczne u dzieci (objawy, zasady diagnostyki i postępowanie w zaburzeniach psychiatrycznych ze szczególnym uwzględnieniem chorób ze spektrum autyzmu) S9 – Seminarium 9 - Najczęstsze wady serca u dzieci (objawy, zasady	A.W1., D.W14. E.U3., E.U5. C.U2., E.W5., E.W6. E.W6., E.W16. A.W4., E.W5., E.W12. B.W5., E.W5. E.W22. A.W4., B.W16. B.W16., E.W6., E.W5.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	leczenia i postępowania, zasady profilaktyki bakteryjnego zapalenia wsierdza w okresie okołozabiegowym) S10 – Seminarium 10 - Żółtaczką, biegunka i inne obawy gastrologiczne u dzieci (problematyka chorób przewodu pokarmowego – objawy, diagnostyka i leczenie)	E.W12., E.U4.
Ćwiczenia	C1 – Ćwiczenia 1 – Zasady przeprowadzania wywiadu lekarskiego z dzieckiem i jego opiekunami C2 – Ćwiczenia 2 - Badanie fizykalne dziecka w różnym wieku. Rozpoznawanie objawów dziecka maltretowanego. C3 – Ćwiczenia 3 - Najczęstsze badania diagnostyczne stosowane w pediatrii: wskazania, zasady wykonywania, interpretacja C4 – Ćwiczenia 4 - Stany zagrożenia życia w pediatrii: rozpoznawania, leczenie C5 – Ćwiczenia 5 - Objawy patologiczne ze strony układu oddechowego u dzieci: zasady rozpoznawania, przyczyny, postępowanie C6– Ćwiczenia 6 - Objawy patologiczne ze strony układu sercowo-naczyniowego u dzieci: zasady rozpoznawania, przyczyny, postępowanie C7 – Ćwiczenia 7 - Objawy patologiczne ze strony układu pokarmowego u dzieci: zasady rozpoznawania, przyczyny, postępowanie C8 — Ćwiczenia 8 - Zmiany skórne u dzieci: zasady rozpoznawania, przyczyny, postępowanie C9 — Ćwiczenia 9 - Objawy patologiczne ze strony układu nerwowego i mięśniowego u dzieci: zasady rozpoznawania, przyczyny, postępowanie C10 – Ćwiczenia 10 - Objawy patologiczne ze strony układu moczowego u dzieci: zasady rozpoznawania, przyczyny, postępowanie	D.U4., D.U6. E.W5., A.W4. E.U1., E.U3., E.U4. E.U3., E.U4., E.U13. E.U3., E.U4., E.U5. E.U3., E.U4., E.W12., E.W14. E.W16., E.U19. A.W4., E.U4., E.U5. A.W4., E.U1., E.U4., E.W6., E.U4., E.U5.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Skrypt dla studentów medycyny „Zarys propedautyki pediatrii” pod red. Marii Wróblewskiej-Kałużewskiej oraz Bożeny Werner, Wydawnictwo WUM.

2. Wybrane rozdziały z podręcznika „Pediatria” pod red. T.Lissauera i G.Claydena, Elsevier, 2023.

Rozdział 2	Wywiad i badanie dziecka	Str. 13 - 31
Rozdział 3	Prawidłowy rozwój dziecka	Str. 33 - 52
Rozdział 4	Zaburzenia rozwojowe	Str. 53 - 72
Rozdział 6	Stany nagłe w pediatrii	Str. 91 - 108
Rozdział 9	Perinatologia	Str. 149 - 174
Rozdział 10	Neonatologia	Str. 175 -204
Rozdział 13	Gastroenterologia	Str. 249 - 272
Rozdział 14	Zakażenia i odporność	Str. 273 - 307
Rozdział 16	Układ oddechowy	Str. 317 - 344
Rozdział 17	Choroby serca i układu krążenia	Str. 345 - 371
Rozdział 21	Nowotwory	Str. 421 -437
Rozdział 22	Hematologia i skazy	Str. 439 -464
Rozdział 27	Choroby układu nerwowego	Str. 541-567

Uzupełniająca

Jóźwiak S, Michałowicz R. Neurologia dziecięca w praktyce. BiFolium, 2001

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W1.,A.W3.,A.W4., B.W4. ,B.W5., B.W16.,B.W21., C.W12.,C.U2.,D.W14. E.W5. ,E.W6. ,E.W12. E.W13. ,E.W14. , E.W15. ,E.W16. , E.W22., E.W26. , D.U4. ,D.U6.,E.U1., E.U3.,E.U4.,E.U9., E.U13., E.U19.	Aktywne uczestniczenie w seminariach i ćwiczeniach	Udzielenie co najmniej 60% prawidłowych odpowiedzi

	Egzamin testowy – test 60 pytań, pojedynczego wyboru	
Ocena	Kryteria	
2,0 (ndst)	Student udziela mniej niż 60% poprawnych odpowiedzi	
3,0 (dost)	Student udziela 60- 67% poprawnych odpowiedzi	
3,5 (ddb)	Student udziela 68-75% poprawnych odpowiedzi	
4,0 (db)	Student udziela 76-83% poprawnych odpowiedzi	
4,5 (pdb)	Student udziela 84-90% poprawnych odpowiedzi	
5,0 (bdb)	Student udziela powyżej 90% poprawnych odpowiedzi	

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Warunkiem zaliczenia jest aktywne uczestniczenie w seminariach i ćwiczeniach.

2. Usprawiedliwione nieobecności na zajęciach i/ lub zaliczeniu:

W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach, zaliczeniu student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia, zaliczenie, egzamin lub praktyka. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.

Zaliczenie zajęć:

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie.

Nieobecność nieusprawiedliwiona stanowi podstawę do wpisania niezaliczenia przedmiotu w danym terminie. Jeśli student nie zaliczy przedmiotu w ostatnim wyznaczonym terminie przez jednostkę w danym roku akademickim, student nie uzyskuje zaliczenia zajęć z tego przedmiotu.

3. Zaliczeniem przedmiotu jest uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu końcowego.

W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych.

W przypadku drugiego terminu zaliczenia poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w tym zaliczeniu i obserwatora wskazanego przez samorząd studentów.

Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu zaliczenia

3. Student pozostawia okrycia wierzchnie w szatni.

4. Obowiązuje przebranie się w fartuch i zmiana obuwia.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich